

ВПЛИВ БАЛАНСУЮЧИХ КОРМОВИХ ДОБАВОК НА ЯКІСТЬ ЯЛОВИЧИНИ

В. С. Козир
inst_zerna@mail.ru

Інститут сільського господарства степової зони
вул. Дзержинського, м. Дніпропетровськ, 49600, Україна

Розроблено методологію складання рецептур преміксів з врахуванням якості кормів конкретних геобіохімічних провінцій, окремого господарства та поголів'я тварин, а також маловитратну технологію їх виробництва.

Для дослідження за методом груп-аналогів сформували дві групи бугайців (по 15 голів) української чорно-рябої молочної породи. Їх утримували в одному приміщенні в однакових технологічних умовах. При народженні вони мали живу масу 24-25 кг. Одну групу (контрольна) годували основним (господарським) раціоном, а другу (дослідну) – таким же раціоном, але в суміші з авторськими білково-мінерально-вітамінними добавками.

Дослідженням доведено, що балансування поживності раціонів бугайців української чорно-рябої молочної породи за рахунок авторських кормових добавок підвищує продуктивність худоби, поліпшує забійні показники тварин і смакові та кулінарні якості яловичини.

Ключові слова: худоба, середньодобові прирости, забійні показники, яловичина, хімічний склад, смакові і кулінарні якості.

INFLUENCE BALANCING FEED ADDITIVES BEEF QUALITY

V. S. Kozyr`
inst_zerna@mail.ru

Institute of Agriculture of Steppe Zone
Dzerzhinskyi Street, Dnipropetrovsk, 49600, Ukraine

The methodology of compilation of recipes premix feed quality with regard to specific geo bio chemical provinces, some farms and

cattle as well as low-cost technology of their production.

To study the method of analogs groups formed two groups of calves (15 heads) Ukrainian Black-White Dairy cattle. They are kept in the same area in the same technological conditions. At birth they had a live weight of 24-25 kg. One group (control) was fed basic (economic) diet, and the other (D) - the same diet, but mixed with copyright protein-mineral-vitamin supplements.

Studies have shown that nutritional balance of diets Ukrainian bull Black-White Dairy cattle by copyright feed additives increases the productivity of livestock, improves the performance of animal slaughter and taste and cooking quality beef.

Keywords: cattle, average daily gain, slaughter indicators, beef, chemical composition, taste and culinary qualities.

ВЛИЯНИЕ БАЛАНСИРУЮЩИХ КОРМОВЫХ ДОБАВОК НА КАЧЕСТВО ГОВЯДИНЫ

В. С. Козырь
inst_zema@mail.ru

Институт сельского хозяйства степной зоны
ул. Дзержинского, г. Днепропетровск, 49600, Украина

Разработана методология составления рецептур премиксов с учетом качества кормов конкретного региона, отдельного хозяйства и поголовья животных, а также малозатратную технологию их выращивания.

Для исследования методом пар-аналогов сформировали две группы бычков (по 15 голов) украинской черно-рябой молочной породы. Их содержали в одном помещении в одинаковых технологических условиях. При рождении они имели живую массу 24-25 кг. Одну группу (контрольную) кормили основным (хозяйственным) рационом, а вторую (опытную) – таким же рационом, но в смеси с авторскими белково-минерально-витаминными добавками.

Исследованиями доказано, что балансирование питательности рационов бычков украинской черно-рябой молочной породы за счет авторских кормовых добавок повышает продуктивность скота, улучшает убойные показатели животных, вкусовые и кулинарные качества говядины.

Ключевые слова: скот, среднесуточные приросты, убойные показатели, говядина, химический состав, вкусовые и кулинарные качества.

В багатьох агроформуваннях при вирощуванні худоби на м'ясо не завжди вдається балансувати раціони за поживністю за рахунок натуральних кормів, внаслідок чого не повністю проявляється її потенціальна (генетична) продуктивність і якість яловичини не зовсім відповідає вимогам споживача. З метою усунення цієї проблеми на фермах в годівлі тварин використовують різні добавки. Але вони не завжди компенсують дефіцит тих, чи інших поживних речовин через неврахування хімічного складу натуральних кормів, який залежить від якості ґрунтів, кількості опадів і сонячної інсоляції [2,3,4].

У зв'язку з цим нами розроблено методологію складання рецептур преміксів з врахуванням якості кормів конкретних геобіохімічних провінцій, [1] окремого господарства та поголів'я тварин, а також маловитратну технологію їх виробництва.

Матеріал і методика. Для дослідження за методом груп-аналогів сформувавши 2 групи бугайців (по 15 голів) української чорно-рябої молочної породи. Їх утримували в одному приміщенні в однакових технологічних умовах. При народженні вони мали живу масу 24-25 кг. Одну групу (контрольна) годували основним (господарським) раціоном, а другу (дослідну) – таким же раціоном, але в суміші з авторськими білково-мінерально-вітамінними добавками.

Основний раціон складався з традиційних для степу України кормів: силос з кукурудзи, сінаж з люцерни, сіно багаторічних трав, солома озимої пшениці, подрібнена зерносуміш (пшениця, кукурудза, ячмінь, овес). Поживність добового раціону була в межах 4,1-6,7 кормових одиниць (з віком тварин збільшувалась).

У авторську кормову добавку включали ті компоненти і стільки, яких і скільки не вистачало у основному раціоні. З віком бугайців добавки теж змінювались кількісно і якісно. У зв'язку з тим, що наповнювач добавок мав відповідну поживність, то для забезпечення енергетичної і протеїнової ідентичності раціонів тварин контрольної групи балансували за рахунок макухи, гороху, висівок пшеничних. Використання кормів в обох групах знаходилась на рівні 97-98%.

Результати досліджень. Тварин вирощували до 17-місячного віку. Фактичний середньодобовий прирости за весь період досліду у контрольній групі склав 721 г, у дослідній – 747 г (+4%), вгодованість була середньою. Забій проводили на Красноградському м'ясокомбінаті Харківської області (табл.1).

Таблиця 1. Забійні показники бугайців, $X \pm Sx$

Показник	Група		± дослідна до контрольної
	контрольна	дослідна	
Передзабійна жива маса 1 гол., кг	392,1±5,12	405,0±3,11	+12,9
Забійний вихід, %	55,9±0,33	58,6±0,41	+2,7
в т.ч. вихід туші	54,3±0,21	56,9±0,33	+2,6
внутрішнього жиру	1,6±0,12	1,7±0,11	+0,1

Забійні показники хоча і не значно, але були на користь дослідної групи тварин. За хімічним складом середньої проби м'яса суттєвої різниці між групами не виявлено, (волога – 54,3-54,6; жир – 18,4-18,8; білок – 18,9-18,7), відношення білок : жир - в межах одиниці, що на продовольчому ринку є найбільш бажаним, білково-якісний показник (відношення триптофану до оксіпроліну) – 4,29-4,31; калорійність 1 кг – 4,0 – 4,1 МДж, активна кислотність (рН) – 6,4-6,5.

Результати обвалювання туш підтвердили доцільність використання авторських кормових добавок. Збільшення живої маси бугайців проходило за рахунок накопичення м'язової тканини (табл.2).

Таблиця 2. Вихід тканин і сортів м'якуша у тушах бугайців, %

Показник	Група		± дослідна до контрольної
	контрольна	дослідна	
Вихід м'якуша	77,1	78,4	+1,3
Сорт м'якуша:			
вищий	16,2	22,4	+6,2
перший	41,1	40,3	-0,8
другий	42,7	37,3	-5,4
Вихід: кісток	21,8	20,7	-1,1
хрящів і жил	1,1	0,9	-0,2

В тушах бугайців дослідної групи було значно більше яловичини вищого сорту, коефіцієнт м'ясності в контрольній групі склав 3,5 тоді, як в дослідній - 3,8. В м'ясі тварин дослідної групи було більше сухої речовини на 0,5%, в якій білку менше на 0,16%, а жиру –

більше на 2,2%, холестерину – навпаки на 1,1% менше. Уварювальність також була на 2,07% нижча.

Дегустація за п'ятибальною шкалою свідчить про більш високу якість цінність яловичини від дослідних бугайців (табл.3).

Таблиця 3. Результати дегустації яловичини, бали

Показник	Група		± дослідна до контрольної
	контроль-на	дослідна	
Аромат	3,78	4,12	+0,34
Смак	2,94	3,37	+0,43
Ніжність	3,32	3,41	+0,09
Соковитість	3,11	3,67	+0,56
Середній бал	3,29	3,64	+0,35

Якісні показники оцінки бульйону не мали помітної різниці між дослідною і контрольною пробами, однак перевага, хоч і незначна, була за дослідною групою.

Висновок. М'ясні ресурси регіону і їх якість, сортність і кулінарні властивості можна збільшити за рахунок переробки великої рогатої худоби, відгодованої на раціонах з використанням збалансованих спеціальних кормових добавок.

Список використаної літератури

1. Величко В. О. Технічні умови якості препаратів і добавок / В. О. Величко // Ефективні корми та годівля. – 2009. - № 5(37). – С. 11-13.
2. Руденко Є. В. Динаміка змін хімічного складу та поживної цінності кормів за 20-річний період / Є. В. Руденко // НТБ Інституту тваринництва УААН. – Харків, 2006.– № 94. – С. 273-282.
3. Ібатулін І. І. Годівля сільськогосподарських тварин. // І. Ібатулін, Д. О. Мельничук, Г. О. Богданов. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 616 с.
4. Кравців Р. Й. Моніторинг мікроелементів, їх корекція у худоби та якість продукції / Р. Й. Кравців // Науковий вісник Львівської національної академії ветеринарної медицини ім. С. З. Гжицького. – Львів, 2005. – Т. 7(№1), 2.1. – С. 81-88.